

christum adduxit vel cecel dicipuli salutatio dicitur. **Que rabi.** Tercio canticum ipsum tunc alta voce dicitur ad notandum: quod multi interfecto antichristo gaudebunt. **Elangoz canetiū kirieleison** ē tumultus domini persequentium: et eū ironice adorantium: vel significat lamenta sanctarum mulierum que sequebantur dominum. que leguntur postea lamentari sedentes contra sepulchrum. **Tropi ho. l.** Iesus illi qui in illis tribus noctibus cum kirieleison et Domine miserere. quasi lamentabiliter cantant significat lamentationes et dolores mulierum de cognatione sua: que a galilea fuerat secute Ihesum: iter quas erant **Marta magdalena et Maria iacobi: et Maria salome** plorantes iuxta sepulchrum. **In** quibusdam etiam ecclesiis tropis cantatis periclitantes ad terram dicunt in tenebris sub silentio. **Miserere mei deus et collecta.** Respice quesumus Domine. in quantum apostolorum occultis notat. **Postea** fit cum manu vel alio quidam modo sonitus ante luminis reuelationes quod sonitus representat terrorem eorum incursionem vel ex tumultu cohortis vel ex terremotu. In quibusdam tamen ecclesiis ignis novus de lapide paucis: quod per christum mediatorē nostrum nobis spiritus sanctus infunditur. **Ab** hac quoque die ad octavam pentecostes in quibusdam ecclesiis officium beate Marie omittitur vel memorie atque reuerentie passionis et resurrectionis. de quibus in ecclesia hoc tempore agitur ardentius insistat. Cum enim honor et obsequium specialiter hoc tempore christo eius nato in nostra humanitate passio et glorificatio impensum redundet in ipsam materiam: nulla quidem sibi fit iniuria ipsum officium omittendo. Omittitur etiam officium mortuorum: quia recordatio beneficiorum christi precipue que ipse passionis et resurrectionis sue tempore contulit omnem nostrum effectum et intellectum requirant. Proinde ecclesia illud solum officium quod ad ipsum christum spectat in quo de eius passione et resurrectione agit eo tempore agit: ut sic non ad plura dispersa ad unum duntaxat vehementius occupet. **Nec** per hoc defuncti qui sunt in purgatorio dispendium patiuntur: quod cum sint nobis per charitatem unius beneficia nostra secundum quod meruerunt participatur ab eis: nec expressius memoria per illis fieri posset quam agendo memoriam de morte et resurrectione christi per quas a penis liberari expectant. **Extra** ecclesiam tamen utile est ipsa officia dicere.

De diurno huius diei officio Rubrica.

Sequitur de diurno huius diei officio videre. Et quidem hec quinta feria insignitur sacramentis: tum ab ecclesia: tum a domino institutis in qua die primo penitentes in ecclesia introducuntur qui in capite ieiunij de ea eiectioni fuerant. Unde in canone Inno. ita legitur. De penitentibus vero qui fide ex grauisioribus omisse siue ex leuioribus penam gerunt si nulla interuoculatur egritudo. quinta feria ante pascha eis remittendum

romane ecclesie consuetudo demonstrat. **Primo** ergo de penitentium introductione in ecclesiam dicturi aliqua de ipsorum eiectione premittam. Siquidem misericors et miserator dominus cuius misericordie non est numerus. sicut in psalmo habet misericorditer semper agens et peccatorum salutem faciens per huius mundi pelagus periculose nauigationibus et quandoque fluctuationibus iter alia multa remedia specialiter duas naues siue tabulas parauit. **Prima** est baptisimus. **Secunda** penitentia: sicut apostolus ait ad Ephe. Et quid quod penitentes de ecclesia eiciuntur representat exilium et eiectionem **Ade et Eue** de paradiso propter esum pomi. Peccatores ergo de ecclesia eiciuntur: et electis penam septennem aut altam per criminum qualitate imponimus: et eiectioni per septem hebdomadas extra morantur: quia genus humanum in **Adam** lapsus. iudicio dei in hoc exilio septem millibus damnatur annorum. **Maria** quoque lapsa septem diebus extitit extra castra. **Forma** electionis habet in concilio agathensi. **Eiectiones** **ho. Cayn** a facie domini representat ecclesia excommunicando viros sanguinum precipue cum candelis extinguitur: quod et ille et isti spiritum vitium extinguerunt que candelae in plantatione anathematis debent pueri et pedibus conculcari: nec ulterius debet ad aliquem versus sicut nec sal in farinam assumi. **Eiectioni** fuerunt candelas in manibus ad significandum quod per opus quo primi parentes porreperunt manum ad pomum vetitum appositum est ignea rubea in paradiso. **Claudunt** coram eis fores ecclesie in signum aditus paradisi quodammodo obclusi. quod de loco ad locum vadunt siue in exilium mittuntur: significat quod **Cayn** post mortem fratris profugus et vagus fuit super terram quod ciliis et lanceis vitium. de **Job** tractus est: qui penam in fauilla et cinere agens sacco se operuit: et iniunctis qui similiter fecerunt. **Cilicium** quoque portat in signum pelliciarum tunicarum **Ade et Eue.** **Jobanis** etiam habitum recolentes. **Carcere** penitentiae a **ioseph** initium habuit. **Quod** comam et barbam nutriunt. tractum est de **ioseph** cui in carcere posito ista excreuerunt. **Quod** iacet aut sedet in terra sumptum est de **Job** qui in sterquilino sedet. **In** terra etiam comedunt quasi ipso fructu dicat: **Maledicta** est terra in opere tuo. **Non** dicit eis aue: quod nomen erat mutatum nomen eue: quod pedes nudat nuditate representant ade: innuentes qui indigent ornatu glorie. quod baculis vitium. tractum est de **Jacob** qui pegrinatus in baculo iordanem transiit. **In** his etiam omnibus inuitant ad humilitatem: et purgatoriam confessionem: et tam peccatorum quam eterne pene meditationem: et qui sint memores sue pegrinationis. Nam qui eiciuntur de ecclesia. et post eos cantat **In** sudore vultus tui vesceris pane tuo. hoc idem sit ut videntes ecclesiam pro eis esse confusam: magis ac magis confundantur. **In** vestimentis quippe sordidis et excremento crinibus et barbe: et multiplicatio miserie peccatorum insinuat: quasi dicant ipso facto. **Iniquitates** mee multiplicatae sunt super capillos capitis

mel. Quod in terra iacent eis eternā dānationē ad memoriā reducit: quasi dicant Domine pdes oēs qui in terrā descēderūt. i. qui vediti sūt terre nls nisi resipiscant. Quod de loco ad locū cū baculo vadūt eis ad memoriā pegrinationē suā reducit: qui per peccatū recesserūt a deo. In baculo. n. intelligit correctio: cōsolatio: et sustentatio: q̄ si dicant. Virga tua et baculus tuus ipsa me cōsolata sūt. Est autē baculus cubitalis q̄ in qua mensura messi fuerint remetiet eis. ¶ Sed querit̄ q̄ re hac die penitentes in ecclesiā introducuntur. ¶ Respondeo in quinta feria de^o creantur pisces et volucres. pisces in aquis reliquit. volucres i aera leuauit. Juxta illud. Migne de^o potētie q̄ ex aquis et. prim remittis gurgiti. i. pisces. p̄t̄s leuatis in aera. i. volucres. Per pisces intelligūtur cupidit auari et luxuriosi: qui in fluxu cupiditatum hui⁹ mūdi delectant̄. Volucres sūt spirituales qui in spiritualem cōuersionē quasi in aera leuant̄. Penitentes igit in quinta feria in ecclesiā introducunt̄: et quasi segregati a malis: et ab hui⁹ mūdi delicis in cellis animo cōuersant̄. ¶ Preterea in fine quinte etatis quā hac quinta feria significat. Joānes baptista penitentiā predicauit: et domin⁹ noster venit in mūdū peccata absolues. put in prima hui⁹ diei oratione dicit̄. ¶ Rursus in hac die institutū est sacramentū sacramentorū. i. corporis et sanguinis domini: cū domin⁹ vetus finitū testamentū et nouū inchoās. panē et vinū in corpus et sanguinē suū substantiauit q̄d ē sacramentum misericordie. Quia ergo christus solus de misericordia crimina tollit: ut premissus ē: sō penitentes hac die reconciliant̄: q̄ hac die misericordie cōsecrauit sacramentū: et inde est q̄ missa huius diei solēniter cantat̄: ut sibi dicet̄. Merito igitur hac die que tota in remissionē peccatorū consecrata est: penitentes reconciliant̄: ad percipiendā corporis et sanguinis domini sacramenta. De cuius itaqz hoc sacramentū in fine institutū quinte ferie adueniente sexta feria: eo q̄ in fine quinte etatis: et i primordio sexte. lex finē et euangeliū sumpsit exordiu. Preterea hac die absoluitur: quia i ea die xps fuit capt⁹ et ligatus: que litigatio absolutionem nostrā operata est. Hac etiaz die xps lauit pedes discipulorū suorū: ut pedes et affectus nostros lauet. i. soluet a peccatis. ¶ Forma hō re conciliationis est hec. Exit pontifex ad ianuās patentes ecclesie: ybi lacētes penitētes pstrati i terra: et eos vice xpi vocat ad timorē domini. dicēs ter venite ve. ve. filij audite me. timorē dñi docebo vos. Hanc esse xpi vocē probat titu. psalmi xxviii. de quo sumit̄ qui talis est psalm⁹ David cū mutauit vultū suū corā abimalech. Abimalech interpretat̄ patris mei regnū: per quā inde os accipim⁹: corā quibus verus dauid mutauit vultū suū. i. sacrificandi ritum: et serebat in manibus. quando panē et vinū dedit discipulis dicēs hoc est corpus meū. et hic est sanguis me⁹: quod

quidē hodie factum est. Dicēs ergo pontifex vī carius ihesu christi. venite penitentes: inuitat ad corpus sanguinisqz cōiuuiū. Proinde p eos orat genua flectit eos amonet eosqz reconciliās in ecclesiā introducit. ¶ Illud enim notabile est q̄ vndiqz ianue ecclesia patet: ad notādū veniētes ab austro vel ab aquilone. i. iustos et peccatores quando accedāt ad misericordiā nō esse p̄bīdendos et a pascha in antea patebūt: eo q̄ in octaua nostre resurrectionis nullū erit impropertū peccatorū electis. ¶ Illud quoqz notabis q̄ penitētes in ecclesia recepti crines et barbā quā nutrierant deponūt: et se vestes mūdas et cultiores deponit penitētiālibus induūt a ioseph capiētes exēplū qui de carcere ductus tonsus et lorus ē et vestib⁹ decorat⁹: per hoc quoqz inuit⁹ q̄ deponētes mltitudinē peccatorū induūt vestimēta x̄tū.

¶ De eadem quinta feria: ¶ Rubrica.

Hac etiam quinta feria secūdo loco triperitū oleū consecratur quā hodie agn⁹ dei ad vespērā imolabaf. de cui⁹ sanguine vterqz postis et super liminare domorū in quib⁹ erat edendus linebaf: ut hoc signo viso exterminator egypti dom⁹ sacri cōiuuij p̄teriret intactas: in quo p̄figuratum est q̄ si frontibus nostris vncione crismatis quasi sanguine xpi qui vnc⁹ interpretat̄ signū crucis imprimi⁹. dyabolus in domib⁹ aiarum nostrarū nullā nocendi habet potestātē. Recte ergo qua die illud figuratiū agebat̄: significatum solēniter celebrat̄. Sed dicēs. Cōsequēs igit̄ esset ut hac die pueri confirmē. i. in frōtib⁹ crismate sacre signent̄. Rñdeo sancta ecclesia illū in quo passus est domin⁹ luctul dedicauit et solēnitatis et cōiuuij gaudiū in die tertius quo resurrexit domin⁹ reseruauit: ut tūc demū p recuperatā salute animarū. q̄ patrata in sexta feria: et p futura corporū resurrectione q̄ donata est nobis in ecclesia paschalis agni cōiuuij celebrem⁹ dicētes pascha nostrū imolat⁹ est christus itaqz epule lemur. ¶ Sumētes ergo illud vñ postea nostrarum frontū signare debem⁹: rectius ab ip̄a significatione vsqz ad cōiuuium paschale cessam⁹: vt tūc submerso pharone trāseuntēs p mare rubū signātes dom⁹ contra exterminatōre paschale cōiuuij celebrem⁹. ¶ Sed dicerēs cur itaqz i sabbatū crismatis consecratio nō differet. Rñdeo q̄ ab hac quinta feria vsqz in vespērā sabbati a missa solēnis vacam⁹. ipsius autē crisma nō nisi itra missa solēnia fas est consecrari. sed ante missa balsamū cōuenit celebrari: put sub sabbato sancto dicitur. Vel ideo in quinta feria consecratio celebratur: quia christus in quinta fuit vnc⁹ etate nam in quinta venit qui in sexta sanguine cōsecrauit. de cultus vncione dicit daniel: Ungat̄ sanctus sanctorū. et Jsa. Spiritus domini super